Mesurar la cultura per fer-la decisiva en el desenvolupament

Publicat per Interacció [1] el 11/06/2020 - 09:50 | Última modificació: 30/04/2026 - 08:43

En el context de l'adopció de l'Agenda 2030, aquest document de la Unesco proposa un gir rellevant en la manera d'entendre la cultura dins les polítiques públiques. No es tracta només de reconèixer-la com un sector, sinó de dotar-la d'un marc d'indicadors que permeti mesurar-ne la contribució efectiva al desenvolupament sostenible. La proposta parteix d'una idea de fons: sense dades, la cultura queda fora dels espais reals de decisió.

Els *Indicadores Cultura|2030* es defineixen com un marc metodològic destinat a avaluar la contribució de la cultura als Objectius de Desenvolupament Sostenible tant a escala nacional com local . Aquest marc no opera de manera aïllada, sinó que busca connectar la cultura amb altres àmbits de política pública, reforçant-ne el caràcter transversal. La cultura apareix així no només com un camp d'acció propi, sinó com un vector que incideix en l'economia, la cohesió social, el medi ambient o la governança.

El document assenyala un problema estructural: la fragmentació de les dades culturals i la dificultat de traduir-les en arguments sòlids dins els processos de planificació. La resposta és la construcció d'un sistema d'indicadors que combini dades quantitatives i qualitatives i que s'articuli a partir de quatre grans dimensions: medi ambient i resiliència, prosperitat i mitjans de vida, coneixements i competències, i inclusió i participació . Aquesta estructura permet situar la cultura en relació directa amb els cinc grans eixos de l'Agenda 2030: persones, planeta, prosperitat, pau i aliances.

Un dels desplaçaments més significatius del text és conceptual. La cultura deixa de ser considerada només com a patrimoni o com a producció simbòlica per ser entesa com una infraestructura que travessa els processos de desenvolupament. Això implica reconèixer-ne el paper en la generació d'ocupació, en la configuració de comunitats, en la transmissió de coneixement i en la capacitat d'articular respostes sostenibles. El document ho explicita quan afirma que la cultura contribueix simultàniament com a motor econòmic i com a vector que millora l'eficàcia de les polítiques públiques .

Aquesta doble condició obre una tensió que el text no resol del tot. La voluntat de mesurar la cultura per fer-la visible dins els marcs de decisió pot acabar reduint-la a allò que és mesurable. Al mateix temps, el document defensa una aproximació sistèmica que evita compartimentar els objectius i aposta per entendre les interdependències entre àmbits. Aquí és on es juga bona part del seu potencial: si els indicadors serveixen per connectar polítiques i no només per justificar-les, poden esdevenir una eina de governança rellevant.

El text també situa clarament el nivell local com a espai clau d'aplicació. Les ciutats i els territoris apareixen com a

laboratoris on es poden desplegar aquests indicadors i generar dades que alimentin tant la presa de decisions com el relat sobre el paper de la cultura. En aquest sentit, el marc no és només tècnic, sinó polític: pretén construir una base empírica que permeti incorporar la cultura de manera estructural en les estratègies de desenvolupament.

En conjunt, el document proposa una operació ambiciosa: traduir la cultura en dades sense buidar-la de sentit, i utilitzar aquestes dades per reconfigurar el lloc que ocupa dins les polítiques públiques. El repte no és menor. El valor dels indicadors no dependrà només de la seva qualitat metodològica, sinó de la capacitat dels governs per utilitzar-los com a instruments de decisió i no només com a dispositius de legitimació.

Referència

Unesco. (2020). *Indicadores cultura | 2030*. Unesco Publishing

Text complet (pdf) [2]

Categories: Informe
Categories: Informes i documents
Etiquetes: polítiques culturals
Etiquetes: avaluació de polítiques culturals
Etiquetes: cultura i sostenibilitat
Etiquetes: governança cultural
Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: https://interaccio.diba.cat/2020/mesurar-cultura-desenvolupament

Enllaços:
[1] https://interaccio.diba.cat/members/interaccio
[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/373570spa.pdf
[3] https://interaccio.diba.cat/node/4882